

**VLAAMSE HOGE handhavingsraad
voor Ruimte en Milieu**

handhaving waterbeleid

Peter DE SMEDT

Kennis maken met VHRM

- ▶ Milieuhandhavingsdecreet (2007–2009) steunt op twee poten: organisatie handhavingsbeleid en vormgeving sanctiesysteem
- ▶ Onderkenning van het belang van een inhoudelijk overlegd en gecoördineerd handhavingsbeleid: oprichting VHRM
- ▶ Voortbouwen op positieve ervaringen van de “Commissie Vervolgingsbeleid Milieurecht”
- ▶ Oorspronkelijk enkel milieuhygiëne- en milieubeheerrecht, Decreet handhaving omgevingsvergunning (2014) uitbreiding tot ruimtelijke ordening

Samenstelling (art.16.2.7. DABM)

- ▶ **Typische leden: de handhavingsactoren**
 - 7 leden uit beleidsdomein Milieu
 - 1 lid uit beleidsdomein RO
 - 2 leden parketten
 - 2 leden politie
- ▶ **Atypische leden: de belangengroepen**
 - ▶ – 1 vertegenwoordiger SERV
 - ▶ – 1 vertegenwoordiger Minaraad
 - ▶ – 1 vertegenwoordiger SARO
- ▶ **Leden met een hybride hoedanigheid**
VVP – VVSG (belangenorganisatie – handhavers)
- ▶ **Voorzitter – Ondervoorzitters Milieu/RO– Vaste Secretaris**

Kerntaken

► Algemeen

Art. 16.2.6. DABM

- *De Vlaamse Hoge Handhavingsraad voor Ruimte en Milieu stelt de **krachtlijnen en de prioriteiten van het beleid inzake de handhaving van de milieuwetgeving** voor. Hij doet dat op eigen initiatief of op verzoek van het Vlaams Parlement of de Vlaamse Regering.*
- *De Vlaamse Hoge Handhavingsraad voor Ruimte en Milieu kan op eigen initiatief of op verzoek van het Vlaams Parlement of de Vlaamse Regering **voorstellen en adviezen formuleren in het kader van het handhavingsbeleid Ruimtelijke Ordening en ten aanzien van het gewestelijk handhavingsprogramma ruimtelijke ordening** zoals bedoeld in artikel 6.1.3, § 1, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.*

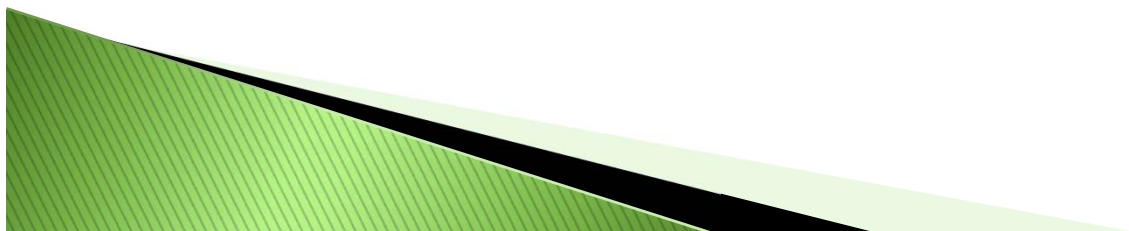

Vormgeving beleidscoördinatie

- ▶ Drie instrumenten

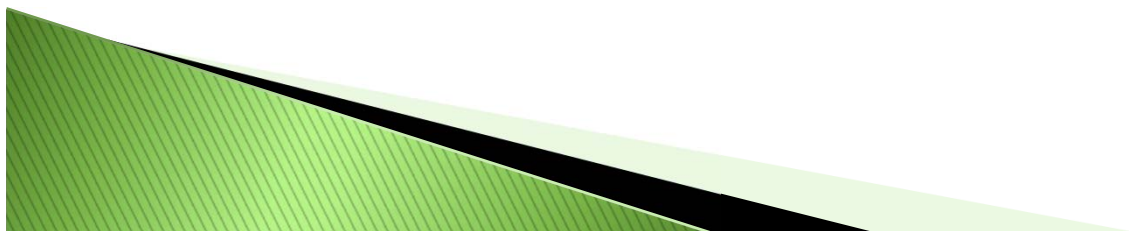
- a) handhavingsprotocollen
- b) milieuhandhavingsrapport (jaarlijks)
- c) Milieuhandhavingsprogramma (5-jaarlijks)

- ▶ Te consulteren: www.vhrm.be

Hoe werkt de VHRM op handhaving waterbeleid?

- ▶ Milieuhandhavingsprogramma 2015–2019
- ▶ Krachtlijnen thema water
 - Overkoepelende beleidsaanbevelingen tov individuele programma's van individuele handhavingsactoren
 - Vastellingen: handhavingsinspanningen actoren is geconcentreerd op:
 - Bescherming oppervlaktewater: vele handhavingsactoren hebben de handhaving van illegale lozingen in hun bevoegdheidspakket
 - Bescherming oeverzones
 - Bescherming grondwater
 - Bescherming waterfauna -en flora

Hoe werkt de VHRM op handhaving waterbeleid?

► Beleidsaanbevelingen VHRM

- Binnen CIW zijn de belangrijkste actoren van integraal waterbeleid verenigd:
 - Forum bij uitstek om krachten tussen waterbeheerders te bundelen (samenwerkingsafspraken), informatie uit te wisselen en gezamenlijke beleidsaanbevelingen inzake handhaving mbt water uit te werken
 - Belangrijke initiatieven: goedkeuring 12 thematische prioriteiten voor de handhaving in het kader integraal waterbeleid (bouwen voort op eerder vastgestelde prioriteiten handhaving watertoets) – verankerd in SGBP 2016–2021 en maatregelenprogramma
 - VHRM beveelt aan dat CIW het voortouw blijft nemen om deze prioriteiten in de individuele programma's van handhavingsactoren te laten doorwerken

➤ CIW heeft deze aanbeveling geïmplementeerd – Werkplan 2019 (<http://www.integraalwaterbeleid.be/nl/over-ciw/ciw-werkplan-2019/view>)

Hoe werkt de VHRM op handhaving waterbeleid?

- Risico-gedreven toezicht
 - **Inzet van beschikbare middelen op plaatsen waar dit er het meest toe doet:**
 - Concentreer handhavingsinspanningen mbt illegale lozingen, controles saneringsinfrastructuur en afstandsregels tot oeverzones vooral op speerpuntgebieden en aandachtsgebieden zoals bepaald in de SGBP, de SBZ's en de focusgebieden (bv. drinkwaterzones) in het kader van mestdecreet
 - Concentreer handhavingsinspanningen mbt illegale winningen grondwater op actiegebieden aangeduid in herstelprogramma's voor grondwaterlichamen
 - **Concentreer handhavingsinspanningen van meest kritische verontreinigingen:** handhavingsinspanningen van de lozingsvoorwaarden voor gevaarlijke en prioritair gevaarlijke stoffen verhogen

Hoe werkt de VHRM op handhaving waterbeleid?

- Verhoging handhaafbaarheid lozingen silosappen
 - Gezien grote milieu-impact is een prioritaire handhaving noodzakelijk
 - Handhavingscapaciteit gemeenten en milieupolitie is te klein en gebrek aan kennis is te groot
 - Versterk de samenwerkingsafspraken met de actoren met bijzondere expertise (VLM/VMM)
 - Breid de toezichtsoopdracht van VLM uit zodat zij ook handhavend kunnen optreden op dit segment

Hoe werkt de VHRM op handhaving waterbeleid?

► Stroomlijning prioriteiten onbevaarbare waterlopen

- Gebrek aan overeenstemming prioriteiten stedenbouwinspectie en waterloopbeheerders: **verdiep de samenwerking tussen de inspectiediensten RO en de waterloopbeheerders; geef in de individuele handhavingsprogramma's gezamenlijke werkpunten/actie's aan**
- Breng de wetgeving onbevaarbare waterlopen onder de koepel van het Milieuhandhavingsdecreet

➤ **Wetgever heeft deze aanbeveling geïmplementeerd**

Hoe werkt de VHRM op handhaving waterbeleid?

- ▶ Sanctionering als sluitstuk
 - Geef voldoende aandacht naar gepaste sanctionering

Koppeling ontwerp waterbeleidsnota?

- ▶ Sterker inzetten op handhaving valt op, wat een goede zaak is:
 - Handhaving is samen met de vergunning cruciaal om waterdoelen te bereiken
- ▶ Mogelijke suggesties:
 - Koppel de thematische handhavingsaanbevelingen VHRM aan de waterbeheerskwesties (handhavingstoets)
 - Leg de nadruk op een geïntegreerde aanpak van de handhaving integraal waterbeleid, met de CIW als vliegwiel

